

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221201484
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8221201484.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: INVEST TRADE, spol. s.r.o., so sídlom Cyrila a Metoda 105/2, 048 01 Rožňava, IČO: 36 589 136, právne zastúpeného: JUDr. Jánom Halkom, advokátom, so sídlom Cyrila a Metoda 105/2, 048 01 Rožňava, proti žalovanej: W. V. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. T. XXXX/X, XXX XX A., právne zastúpená: JUDr. Alexandrom Farkašovským, advokátom, so sídlom Nĕmcovej 30, 040 01 Košice, IČO: 32 481 659, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/29/2021-130 zo dňa 01.03.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku III.

Priznáva žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol:
I. Z a s t a v u j e konanie.
II. Z r u š u j e sa uznesenie Okresného súdu Bardejov č. k. 6C/29/2021-28 zo dňa 8.9.2021.
III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou sa žalobca domáha určenia, že právny úkon - Kúpna zmluva zo dňa 28.09.2020, evidovaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu A. - katastrálny odbor pod číslom konania M.-XXXX/XXXX, uzatvorená medzi predávajúcim Q. B. a kupujúcim W. V. X., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz.: A., obec: A., evidované na Okresnom úrade A. - Katastrálnom odbore, zapísané na:

a) Liste vlastníctva číslo XXXX:.

- Parcela registra C KN číslo XXXX/X záhrada o výmere 726 m²,
- Parcela registra C KN číslo XXXX/XX vodná plocha o výmere 7 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X orná pôda o výmere 3702 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X orná pôda o výmere 56 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX orná pôda o výmere 1571 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 2144 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 7 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 62 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 2334 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX orná pôda o výmere 4963 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X orná pôda o výmere 396 m²,
- Parcela registra E KN číslo XXXX/X orná pôda o výmere 184 m²,

vlastníctvo zapísané v časti A. X W.. V. X., v podiele 1/1;

b) Liste vlastníctva číslo XXXXX:

- parcela registra E KN číslo XXXX orná pôda o výmere 2929 m²,

- parcela registra E KN číslo XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 22694 m²

vlastníctvo zapísané v časti A. XX W.. V. X., v podiele X/XX je voči žalobcovi neúčinný. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Uznesením č. k. 6C/29/2021-28 zo dňa 08.09.2021 súd I. výrokom nariadil zabezpečovacie opatrenie zriadením záložného práva na majetok žalovanej, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz.: A., obec: A., evidovanej na Okresnom úrade A. - Katastrálnom odbore, zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX: parcela registra Z. K. Č. XXXX orná pôda o výmere 1571 m², vlastníctvo zapísané v časti A. X W.. V. X., v podiele 1/1 v prospech žalobcu a to za účelom zabezpečenia jeho exekvovanej pohľadávky voči Q. B., vymáhanej v exekučnom konaní evidovanom na Okresnom súde A., pod sp. zn.: 5Er/585/2008, a to prostredníctvom súdneho exekútora Q.. T. C., pod sp. zn.: XXXEX XX/XXXX. Výrokom II. vo zvyšnej časti návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Výrokom III. vyslovil, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

Podaním doručeným súdu dňa 27.1.2022 vzal žalobca žalobu späť v celom rozsahu, keďže splnením pohľadávky zanikol právny záujem žalobcu na určení neúčinnosti ukracujúceho právneho úkonu žalovanej a dlžníka. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov konania, majúc za to, že je zrejmé, že k úhrade pohľadávky došlo pod tlakom podanej žaloby. Exekúcia voči dlžníkovi prebiehala od roku 2008, pričom za 13 rokov jej trvania (do úplného uhradenia pohľadávky) bolo vymožených len 131,44 Eur. V konaní zostalo nesporné, že žalovaná je družkou dlžníka. Po podaní žaloby proti žalovanej (ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospech), táto sama miesto dlžníka uhradila pohľadávku žalobcu, čo doložil žalobca detailom transakcie z bankového účtu súdneho exekútora. Podľa žalobcu už len zo skutočnosti, že v mene dlžníka zaplatila pohľadávku žalovaná vyplýva, že žaloba bola dôvodná a teda aj vzatá späť pre správanie žalovanej.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že späťvzatie žaloby procesne zavinila žalovaná, pričom je zrejmé, že jej konaním (splnením povinnosti žalovanou - úhradou pohľadávky za dlžníka Q. B. (viď detail platby čl. 98, resp. 103 spisu s popisom transakcie - vyplatenie exekúcie) (v exekučnej konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 5Er/585/2008 a to prostredníctvom súdneho exekútora Q.. T. C. pod sp. zn. 182EX/86/2018)) došlo k splneniu pohľadávky a zániku právneho záujmu žalobcu na určení neúčinnosti ukracujúceho právneho úkonu žalovanej a dlžníka. Žalovaná sa bránila tvrdením, že malo ísť o sumu z titulu zmluvy o pôžičke, ale rozhodným v tejto situácii bol procesný následok, pričom z obsahu spisu zjavne rezultuje, že práve jej konanie dostalo dôvodnosti naplnenia zmyslu odporovacej žaloby a práve jej konaním a to zaplatením pohľadávky za dlžníka došlo samozrejme k zániku právneho záujmu na určení neúčinnosti tohto právneho úkonu žalovanej a dlžníka, preto jej námietka ohľadom poukazovania na iný titul neobstojí. Z procesného hľadiska teda žalovaná zavinila zastavenie konania, preto súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Súd skúmal aj dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, avšak žiaden dôvod pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi nevzhladol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle 256 ods. 1 CSP.

5. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu vo výroku III. odvolanie žalovaná. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedla, že samotná skutočnosť, že uhradila pohľadávku žalobcu nemôže zakladať zavinenie žalovanej vo vzťahu k meritu veci, keďže žalobca sa v predmetnom konaní domáha neúčinnosti právneho úkonu. Mala za to, že pre spravodlivé rozhodnutie o náhrade trov konania je v tomto smere príznačné, že žalobca zvolil právny prostriedok u ktorého bolo ex ante zrejmé, že s týmto právnym prostriedkom budú na strane žalobcu spojené ďalšie náklady oproti právnemu prostriedku v prebiehajúcom exekučnom konaní, s ktorým nie sú spojené ďalšie dodatočné náklady. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a to vo výroku III. a vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

6. K odvolaniu sa žalobca písomne vyjadril. Uviedol, že ak žalovaná bola presvedčená, že podaná žaloba je nedôvodná, jednoducho nemala uhradiť dlh povinného, resp. s úhradou vyčkať na právoplatnosť rozhodnutia vo veci samej. Uhradením pohľadávky žalobca stratil naliehavý právny záujem na určení

neúčinnosti právneho úkonu, preto bol nútený žalobu vziať späť. Z dovtedy vykonaného dokazovania však niet pochyb, že žaloba bola podaná dôvodne. Navrhol, aby odvolací napadnuté uznesenie potvrdil a zároveň mu priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. V replike sa žalovaná vyjadrila, že trvá na svojej argumentácii, ktorú uviedla vo svojich predchádzajúcich podaniach. Žalovaný má za to, že konanie o neúčinnosti právneho úkonu, ktoré bolo vyvolané zo strany žalobcu je účelové a žalobca si v konaní uplatňoval svoje právo zjavne neúspešne. V tejto súvislosti podotkla, že žalobca žalobu odôvodňoval iba na základe tvrdenia, že Q. B. a žalovaná sú tzv. blízkymi osobami bez toho, aby tieto skutočnosti preukazoval.

8. V duplike sa žalobca vyjadril, že keďže v dôsledku žaloby došlo takmer po 14 rokoch trvania exekúcie k uhradeniu pohľadávky žalobcu, je celkom jednoznačné, že svoje právo si uplatnil úspešne. K späťvzatiu žaloby došlo len pre správanie žalovanej. Ak by žalovaná nepovažovala žalobu za dôvodnú, nebola by uhradila pohľadávku žalobcu miesto dlžníka.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

10. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy je aj právo na rozhodnutie o trovách konania, respektíve o náhrade trov konania v súlade so zákonom.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. K námietke nesprávnych skutkových zistení posúdení § 365 ods.1 písm. f) CSP odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle § 383 CSP. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

13. K námietke o nesprávnom právnom posúdení § 365 ods.1 písm. h) CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

14. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

15. Základnými zásadami premietajúcimi sa v rozhodovaní súdov o trovách konania sú - zásada úspechu v konaní podľa § 255 CSP a zásada zavinenia na zastavenie konania upravená v § 256 CSP.

16. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

17. V zmysle citovaného § 256 CSP, má v prípade späťvzatia žaloby povinnosť nahradiť trovy konania žalobca, pretože späťvzatím procesne zaviní zastavenie konania. Iba v prípade, ak by vzal žalobu späť preto, že zo strany žalovanej došlo k správaniu, ktoré má pre žalobcu obdobné následky ako vyhovie jeho žalobe, je možné konštatovať zavinenie zastavenia konania žalovanou. Takáto situácia prichádza do úvahy typicky v prípade, keď žalovaná strana v priebehu konania uhradí žalované plnenie, teda vo všeobecnosti vtedy, ak pred rozhodnutím vo veci samej, dobrovoľne splní žalovanú povinnosť. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovanej znáša trovy konania žalobca.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, zároveň žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 27.01.2022 vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal mu priznať nárok na náhradu trov konania. Späťvzatie žaloby odôvodnil tým, že splnením pohľadávky zanikol jeho právny záujem na určení neúčinnosti ukracujúceho právneho úkonu žalovanej a dlžníka. Žalobca mal preto za to, že žaloba bola podaná na súde dôvodne a bola vzatá späť pre správanie žalovanej po podaní žaloby.

19. V posudzovanom prípade sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že konaním žalovanej bol naplnený zmysel, pre ktorý bola žaloba podaná a týmto svojím konaním zavinila zastavenie konanie. Keďže žalovaná uhradila pohľadávku za F.K. Q. B., došlo k splneniu pohľadávky a zániku právneho záujmu žalobcu na určení neúčinnosti ukracujúceho právneho úkonu žalovanej a dlžníka. Zanikol tým právny dôvod uplatnenej žaloby týkajúci sa určenia neúčinnosti právneho úkonu. Je pritom bez právneho významu polemizovať o úspešnosti takto koncipovaného žalobného návrhu. Podstatným je konanie žalovanej v reakcii na podanú žalobu a jej následné uhradenie pohľadávky za dlžníka. Teda k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku správania sa žalovanej po podaní žaloby na súde, preto správne postupoval súd prvej inštancie, keď žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej, ktorá zavinila zastavenie konania.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, výhrady žalovanej vo vzťahu k napadnutému výroku uznesenia, prezentované v odvolaní neobstoja. Odvolací súd stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, uznesenie v jeho napadnutom výroku III. postupom vyplývajúcim z § 387 ods. 1 a 2 CSP, ako vecne správne potvrdil.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).